

Amos

Amos 1

1. De woorden van Amos, *Of, zaken, dingen.* die onder de veeherderen was Zie Amos 7:14; het Hebr. woord staat ook in 2 Kon. 3:4, alwaar het van den Moabietischen koning gebruikt wordt, voor een *veehandelaar.* van Thekoa, Zie 2 Sam. 14:2. dewelke hij gezien heeft over Israel, in de dagen van Uzzia, Hieruit blijkt dat deze profeet tenzelfden tijde ook geprofeteerd heeft als als Hosea; zie Hos. 1;1. koning van Juda, en in de dagen van Jerobeam, zoon van Joas, koning van Israel; twee jaren voor de aardbeving. Verg. Zach. 14:5. De Joden geloven dat deze aardbevibg geschied is ten tijde als Uzzia met melaatsheid van God gestraft werd, omdat hij trad in het ambt der priesters, 2 Kron. 26:19. Anderen menen dat zij geschied is na de dood van dezen Jerobeam, voor de verschrikkelijke samenzweringen en moorderijen, die daarna in Israël *inzonderheid onder de groten* gevolgd zijn, en van den profeet Hosea dikwijls vermeld worden.
2. En hij zeide: De HEERE zal brullen uit Sion, Zie Jer. 25:30; Joel 3:16 met de aantekening. en Zijn stem verheffen uit Jeruzalem; en de woningen der herderen zullen treuren, *Of, weiden, schone landouwen,* waar de herders hunne hutten hebben en het vee gaan weiden; die zullen jammerlijk gesteld zijn, als lijdende om der mensen zonden; verg. Amos 1:4,6,7. Uit deze woorden leiden sommigen af dat God hier profeteert van een grote droogte in Israël, die Hij door een profeet in Juda zou laten voorzeggen en uit Zion *als zijne woonstede* uitzenden; verg. Amos 3:8. en de

hoogte van Karmel Hebr. *het hoofd.* Van Karmel, zie Jer. 50:19. zal verdorren.

3. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen Dat is, om vele grove zonden *inzonderheid tegen mijn volk begaan* die zij van tijd tot tijd hebben opgehoopt, mijne lankmoedigheid schandelijk misbruikende; een zeker getal voor een onzeker; verg. Job 5:19, en Job 33;29, alzo Amos 1:6,9,11,13, en Amos 2:4,6. van Damaskus, Dat is, Syrië en voorts de Syriërs. Van *Damaskus*, zie Gen. 14:15; 2 Sam. 8:5. en om vier zal Ik dat niet afwenden; Te weten, het oordeel, dat in het volgende verhaald wordt, niet langer ophouden of uitstellen. Sommigen nemen het aldus: *Om drie, enz. ja om vier zal Ik hen niet vergelden, maar omdat zij Gilead* Dat is, *Israël, wonende in Gilead, gelegen over de Jordaan, naar Syrië toe; zie Gen. 31:21., enz.;* alsof de Heere zeide: Vele voorgaande zonden zou Ik nog hebben overzien, en hen om die zo hard niet hebben gestraft, maar nu zij zo tiranniglijk met mijn volk hebben gehandeld, zal Ik met mijn oordeel voortgaan; alzo in het volgende. Anders: *zal Ik hem niet wederbrengen,* te weten, zoverre in mijne gunst, dat Ik hem zou verschonen. omdat zij Gilead Dat is, *Israël, wonende in Gilead, gelegen over de Jordaan, naar Syrië toe; zie Gen. 31:21. met ijzeren dorswagens hebben gedorst.* Verg. 2 Sam. 12:31, en in Amos 1:13. Dit kan men verstaan van *Hazaels* en *Benhadads* wreedheid, zie 2 Kon. 8:12, en 2 Kon. 10:32,33, en 2 Kon. 12:18, en 2 Kon. 13:3,7, welke twee tirannen in het volgende genoemd worden.
4. Daarom zal Ik een vuur in het huis van Hazael zenden, dat zal de paleizen van Benhadad verteren.
5. En Ik zal den grendel van Damaskus verbreken, Dat is, de macht, sterkte en vastigheid van het koninkrijk van Syrië en in het bijzonder van de hoofdstad Damaskus. Zie 2 Kon. 16:9, en Jes. 17:1. en zal uitroeien den inwoner van Bikeat-Aven, en dien, die den scepter houdt, Dat is, *den regent;* want zulks was een teken van

- regering; zie Gen. 49:10; Ezech. 19:11,14. uit Beth-Eden; en het volk van Syrie zal gevankelijk weggevoerd worden naar Kir, Zie 2 Kron. 16:9, en verg. Amos 9:7. zegt de HEERE.
6. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Gaza, Zie Richt. 16:1. Hieronder worden de andere hoofdsteden der Filistijnen mede verstaan; zie Amos 1:8. en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat zij *Mijn volk* gevankelijk hebben weggevoerd Hebr. *om hen gevankelijk weg te voeren*, enz. zie 2 Kron. 21:16,17, en 2 Kron. 28:18; Joel 3:4,6. met een volkomen wegvoering, Of, *in een volkomen gevangenis, hen overleverende aan Edom.* om aan Edom over te leveren.
7. Daarom zal Ik een vuur zenden in den muur van Gaza, dat zal haar paleizen verteren.
8. En Ik zal den inwoner uitroeien uit Asdod, *Asdod* en de andere steden, in dit vers genoemd, waren alle hoofdsteden der Filistijnen, in de Schrift bekend. en dien, die den scepter houdt, uit Askelon; en Ik zal Mijn hand wenden tegen Ekron, Dat is, mijne macht uitstrekken. Zie de manier van spreken 2 Sam. 8:3; Ezech. 38:12. en het overblijfsel der Filistijnen zal vergaan, Hebr. *zullen*; dat is, de overgeblevenen zullen vergaan. zegt de Heere HEERE.
9. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Tyrus, Zie Joz. 19:20, en wijders van Tyrus, Jes. 23; Jer. 47:4; Ezech. 26, Ezech. 27, Ezech. 28. en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat zij *Mijn volk* met een volkomen wegvoering Verg. Joel 3:4,6, met de aantekening. hebben overgeleverd aan Edom, en niet gedacht aan het verbond der broederen. Omdat David en Salomo met *Hiram*, den koning van Tyrus, een verbond hadden gemaakt en elkander *broeders* genoemd; zie 2 Sam. 5:11; 1 Kon. 5:1, en 1 Kon. 9:13.
10. Daarom zal Ik een vuur zenden in den muur van Tyrus, dat zal haar paleizen verteren.
11. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Edom, Zie Jes. 21:11; Jer. 49:7; Ezech. 25:12; Obad. 1:1. en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat hij zijn broederen met het zwaard heeft vervolgd, Dat is, bloedverwant, namelijk Israël of de Israëlieten, afkomstig van Jakob, Ezau's broeder, die der Edomieten vader is geweest; zie Gen. 27:40; Deut. 23:7. en zijn barmhartigheden verdorven; en dat zijn toorn eeuwiglijk verscheurt, en hij zijn verbolgenheid altoos behoudt. Die Ezau eerst tegen zijn broeder Jakob opgenomen heeft, *Gen. 27:41*, en schandelijk van de nakomelingen vervolgd en gecontinueerd is. Zie Ps. 137:7, enz.
12. Daarom zal Ik een vuur zenden in Theman, Zie Jer. 49:7. dat zal de paleizen van Bozra verteren. Der Edomieten, gelijk Jes. 34:5, en Jes. 64:1; Jer. 49:22, want het schijnt ganselijk dat er een ander *Bozra* geweest is, behorende tot Moab, Jer. 48:24. Anders *naar sommiger gevoelen* genoemd *Bezer*, Joz. 21:36, waar vele weiden en schapen waren. Zie Micha 2;12, en verg. 2 Kon. 3:4, ten ware dat de Edomieten Moabs *Bozra*, door krijgsvuchtigheid als niet ver van hunne grenzen gelegen, mochten hebben overmeesterd en aan zich getrokken.
13. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen der kinderen Ammons, Zie Jer. 49:1; Ezech. 25:2. en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat zij de zwangere *vrouwen* van Gilead hebben Zie Amos 1:3. opengesneden, Versta onder deze ene gruwelijke soort van tirannie al de andere, gelijk in Amos 1:3, en Hos. 14:1. om hun landpale te verwijden. Dewijl het land der Ammonieten aan Gilead grensde, beide in het oosten over de Jordaan gelegen.
14. Daarom zal Ik een vuur aansteken in den muur van Rabba, Zie 2 Sam. 11:1. dat zal haar paleizen verteren; Van de

stad Rabba, der Ammonieten hoofdstad. met een gejuich Of, *bazuinen geklank, veldgeschrei*, alzo in Amos 2:2. ten dage des strijds, met een onweder Van oorlog, dat hun door Gods zwaren toorn haastiglijk en schrikkelijk zal overvallen, gelijk een storm, wervel- of draaiwind. Zie Job 9:17; Spreuk. 1:27, en Spreuk. 10:25; Hos. 8:7, met de aantekening. ten dage des wervelwinds.

15. En hunlieder koning Anders, *Malcom*; dat is, der Ammonieten afgod, zal weggevoerd worden in de gevangenis, naar de wijze der volken, wanneer zij een Inad overwonnen. Zie Jes. 45:1; Jer. 48:7, en Jer. 49:1,3; Hos. 10:6, met de aantekening. zal gaan in gevangenis, hij en zijn vorsten te zamen, zegt de HEERE.

Amos 2

1. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Moab, Zie Amos 1:3. en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat hij Moab, en voornamelijk de koning der Moabieten. de beenderen des konings van Edom Hiervan wordt nergens elders in de Heilige Schrift vermeld. Sommigen willen het duiden op de historie 2 Kon. 3:27; zie de aantekening aldaar. Anderen menen dat zekere koning der Moabieten een koning van Edom heeft laten verbranden tot as, en daarvan een kalk doen maken, waarmede hij de muren van zijn paleis heeft laten bestrijken. In alle gevalle is er een buitengewone, onmenselijke wreedheid gepleegd, die God niet heeft willen ongestraft laten. tot kalk verbrand heeft.

2. Daarom zal Ik een vuur in Moab zenden, Gelijk in Amos 2:4, en in Amos 2:5. dat zal de paleizen van Kerioth verteren; Ene stad der Moabieten. Zie Jer. 48:24. en Moab zal sterven Dat is, ondergaan, zijn staat verliezen. Verg. Hos. 13:1, met de aantekening. Doch men kan hier eigenlijk verstaan dat de Moabieten omgebracht zullen worden door den vijand. met groot gedruis, Van oorlog en vijandelijken overval. met gejuich, Gelijk in

Amos 1:14, zie aldaar. met geluid der bazuin.

3. En Ik zal den rechter uit het midden van haar uitroeien; en al haar vorsten zal Ik met hem doden, Moab, voornamelijk den Moabietische koning. zegt de HEERE.

4. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Juda, en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat zij de wet des HEEREN verworpen, en Zijn inzettingen niet bewaard hebben; en hun leugenen Afgoden, afgoderij, bijgelovigheid en alle aanklevende ijdelheden. hen verleid hebben, die hun vaders hebben nagewandeld.

5. Daarom zal Ik een vuur in Juda zenden, dat zal Jeruzalems paleizen verteren.

6. Alzo zegt de HEERE: Om drie overtredingen van Israel, en om vier zal Ik dat niet afwenden; omdat zij den rechtvaardige Den vromen, *onschuldigen*, die een rechtvaardige zaak heeft, in het gericht verdrukken, en den arme, die niets heeft te geven, maar zelf behoeftig is, om een kleine gift der rijken, verdoemen en in de macht van zijn wederpartijder overleveren; zie Amos 8:6. voor geld verkopen, en den nooddruftige om een paar schoenen.

7. Die er naar hijgen, dat het stof der aarde Dat is, die niet rusten voordat zij den arme, die toch bereids uitgeput is, als in het stof der aarde onder hunne voeten vertreden en in de uiterste nietigheid als langs de aarde slepen. Verg. de aantekening bij 1 Kon. 16:2, en Job 16:15, enz.; idem Amos 5:11. Of, dat de armen, als schuldigen en misdadigers, met aarde op het hoofd, voor het gericht mogen staan treuren, den rijken *die geschenken gaven* ten gevalle. op het hoofd der armen zij, en den weg Dat is, het voornemen en doen desgenen, die gaarne in stilheid God zou gehoorzamen, ten ergste duiden, verdraaien, hem in alle manieren beletten, lastig vallen en kwellen; idem heeft

hij een goede zaak voor in het gericht, die buigen en verderven zij, *wendende* zijn recht van hem. Sommigen nemen het alzo, dat zij met hun geweld en stoutheid zulk een schrik onder de lieden maakten, dat de vromen voor hen uit den weg moesten *wijken*, als niet durvende onder hunne ogen komen. **der zachtmoedigen** Zie Ps. 10:17. **verkeren;** Of, *afwenden, buigen.* en de man en zijn vader De zoon en de vader. gaan tot een jonge dochter om Mijn heiligen Naam Hebr. *naam mijner heiligheid*; dat is, mijn heiligen naam, naar welken zij genoemd zijn. **te ontheiligen.** Door onbeschaamde onkuisheid te onteren en verachtelijk te maken.

8. En zij leggen zich neder Hebr. *buigen zich*; dat is, zij zijn zo onbeschaamd, dat zij alle boosheid aan den nooddriftige gepleegd hebbende, dan nog in de tempels hunner afgoden durven verschijnen, om aldaar met hun onrechtvaardig gewin te pronken, en daarvan op hun afgodische feestdagen te banketteren, verzwarende hun geweld door afgoderij, en de afgoderij door hun geweld. **bij elk altaar op de verpande klederen,** Die aan hen verzet zijn, die zij te pand hebben genomen. Zie Exod. 22:26. **en drinken den wijn der geboeten** Dat is, dien zij kopen voor de boeten dergenen, die zij onschuldig hebben veroordeeld. **in het huis van hun goden.**

9. Ik daarentegen heb den Amoriet Dat is, Kanaän ietische heidense volken, alzo somtijds genoemd naar de voornaamste natie, namelijk Amoriëten. **voor hunlieder aangezicht verdelgd, wiens hoogte was** Verbloemde manieren van spreken; zie Num. 13:28,32,33. **als de hoogte der cederen, en hij was sterk als de eiken; maar Ik heb zijn vrucht** Manier van spreken, betekende de uiterste verwoesting. Zie Hos. 9:16. **van boven, en zijn wortelen van onderen verdelgd.**

10. Ook heb Ik ulieden uit Egypteland opgevoerd; en Ik heb u veertig jaren

in de woestijn geleid, opdat gij het land van den Amoriet erfelijk bezat.

11. En Ik heb *sommigen* uit uw zonen tot profeten verwekt, en uit uw jongelingen tot Nazireen; Zie Num. 6:2. is dit niet alzo, Alsof God zeide: Immers is dit waar, gij kunt het zelf niet ontkennen. **gij kinderen Israels? spreekt de HEERE.**

12. Maar gijlieden hebt aan de Nazireen wijn te drinken gegeven, Tegen Gods uitgedrukt bevel, Num. 6:3, om hem te tergen en met alle godzaligheid te spotten. **en gij hebt den profeten geboden** Hebr. *aan, over, of tegen de profeten geboden*; dat is, hun verboden. Alzo wordt het woord *gebeiden* somtijds gebruikt; zie Gen. 2:16; Lev. 4:2; Deut. 2:37, en Deut. 4:23, met de aantekening. **zeggende: Gij zult niet profeteren.** Verg. Jes. 30:10; Jer. 11:21; Amos 7:13.

13. Ziet, Ik zal uw plaatsen drukken, Dat is, het land met de inwoners, met mijn straffende hand, door den vijand, zo persen en benauwen, gelijk een volgeladen wagen met koren drukt en perst datgene, of dengene dien hij overrijdt. Verg. Amos 6:14. **gelijk als een wagen drukt, die vol garven is.**

14. Zodat de snelle Hebr. *en de toevlucht zal van den snellen, of lichten, te weten, op de voeten, gelijk in het volgende vers vergaan, of verloren zijn.* **niet zal ontvlieden, en de sterke zijn kracht niet verkloeken,** Hij zal zijne kracht niet kunnen gebruiken, of zo hij ze aanlegt, het zal tevergeefs zijn. **en een held zal zijn ziel niet bevrijden.** Dat is, leven; zie Gen. 19:17, alzo in Amos 2:15.

15. En die den boog handelt, zal niet bestaan, Of, *blijven staan*, die anderzins een kloek en dapper krijgsman placht te zijn. **en die licht is op zijn voeten, zal zich niet bevrijden; ook zal, die te paard rijdt, zijn ziel niet bevrijden.**

16. En de kloekhartigste Hebr. *de sterkte zijns harten, of die sterk is met zijn hart.* Verg. Ps. 76:6. **onder de helden zal te dien dage naakt heenvlieden,** Wapen en

kleed wegwerpde, om te lichter op de vlucht te zijn. spreekt de HEERE.

Amos 3

1. Hoort dit woord, dat de HEERE tegen ulieden spreekt, gij kinderen van Israel! namelijk tegen het ganse geslacht, dat Ik uit Egypteland heb opgevoerd, zeggende:
2. Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik ulieden alleen gekend; Dat is, tot mijn volk uitverkoren en aangenoemen, bijzonderlijk liefgehad en bezorgd. Verg. Hos. 13:5, en zie Ps. 1:6. daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over ulieden bezoeken.
3. Zullen twee te zamen wandelen, God stelt hier zijn volk door verscheidene gelijkenissen voor dat de profeten recht hadden om hun straffen, dreigen en allerlei plagen te voorzeggen; en dat tot waarschuwing, om het aanstaande kwaad door bekering te ontgaan: alzo het geen ijdele dreigementen waren. tenzij dat zij bijeengekomen zijn? Anders: *tenzij dat zij overeen gekomen zijn*. Ik en mijn getrouwe dienstknechten *wil God zeggen*, wij zijn het eens, zie Hos. 9:8; Mal. 2:6, en gij zult het met mij en mijne profeten moeten eens worden, zo gij wilt dat Ik uw vriend en leidsman zij, anders zal Ik u moeten verlaten.
4. Zal een leeuw brullen in het woud, God en zijne profeten straffen en dreigen niet zonder grote reden en aanstaanden nood; daarom behoorden de Israëlieten bijtijds op te waken, eer God hun den vijand tot een roof overgaf, welke hen zo zekerlijk was nakende, als het gewis is dat de leeuw iets gevangen heeft als hij brult. als hij geen roof heeft? Zal een jonge leeuw uit zijn hol zijn stem verheffen, Hebr. *geven*. tenzij dat hij *wat* gevangen hebbe?
5. Zal een vogel in den strik De minste ongelukken en tegenspoeden worden door Gods voorzienigheid geregeerd. Daarom behoorden de Israëlieten in alle deze op God te zien, met wien zij te doen hadden, en wiens netten en strikken zij niet zouden

- kunnen ontgaan, zo zij zich niet bekeerden. op de aarde vallen, Of, *strik der aarde*; dat is, dat op de aarde gelegd of gesteld is. als er geen strik voor hem is? Zal men den strik van den aardbodem opnemen, als men Of, *als het*, te weten strik. ganselijk Hebr. *vangende niet zal gevangen hebben*. niet heeft gevangen?
6. Zal de bazuin in de stad geblazen worden, dat het volk niet sidderet? En gij ontzet u niet over al de dreigementen en strafpredikatiën, die Ik u laat voordragen! Anders: *sidderende*, of *haastelijk aankome, toelope*. Gelijk Hos. 3:5, en Hos. 11:11. zal er een kwaad in de stad zijn, Der straf. Zie Gen. 19:19, en verg. Jes. 45:7. dat de HEERE niet doet?
 7. Gewisselijk, De twee volgende verzen dienen tot verklaring en toepassing van de voorgaande gelijkenissen. de Heere HEERE zal geen ding doen, tenzij Hij Zijn verborgenheid Dat is, zijn raad van bijzondere oordelen en landplagen. aan Zijn knechten, de profeten, geopenbaard hebbe. Om zijn volk tevoren te doen waarschuwen.
 8. De leeuw heeft gebruld, De Heere heeft zijn toorn te kennen gegeven, en zijnen knechten gelast daarvan te profeteren. Zie Amos 1:2, en Hos. 11:10. wie zou niet vrezen? De Heere HEERE heeft gesproken, wie zou niet profeteren?
 9. Doet het horen in de paleizen te Asdod, Hier geeft de Heere te kenne dat Israëls boodheid en ondankbaarheid zo groot en schandelijk was, dat zelfs de heidense natiën, daarover als richters geroepen zijnde, die zouden verfoeien, en God in zijne straffen recht geven. Verg. Micha 1:2, enz. en in de paleizen in Egypteland, en zegt: Verzamelt u op de bergen van Samaria, Die er velen, dicht bij den berg, waar Samaria op lag, in het oosten, noorden en zuiden gelegen waren; vanwaar men *om zo te spreken* alles horen en zien kon, wat er in Samaria omging. en ziet de grote beroerten Of, *woelingen, rumoeren*,

verwarring. in het midden van haar, en de verdrukten binnen in haar.

10. Want zij weten niet te doen, *Verg. Jer. 4:22.* dat recht is, spreekt de HEERE; die in hun paleizen schatten vergaderen *door geweld en versterking.* Verkregen door geweld, overlast en roverij.

11. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: **De vijand!** Een afgebroken rede, gelijk men ten tijde, wanneer de vijand onvoorziens en haastelijk aankomt en alles bezet, pleegt te roepen: Vijand, vijand, overal, rondom. Of, versta, daarop zal er komen, en hij zal, enz., te weten, *Salmanasser,* de koning van Assyrië. Zie 2 Kon. 17:5,6, en *verg. Hos. 8:1.* en dat rondom het land! Zie van zulk een gebruik der Hebr. letter *Vau,* voor, *en dat, zelfs,* Jer. 17:10; Joel 2:12,32, enz. die zal uw sterkte O Samaria. van u nederstorten, en uw paleizen zullen uitgeplunderd worden.

12. Alzo zegt de HEERE: Gelijk als een herder twee schenkelen, of een stukje van een oor uit des leeuwen muil redt, Het Hebr. woord wordt hier alleen gevonden. alzo zullen de kinderen Israels gered worden, die daar zitten Dit verstaan sommigen van de wellustige en brassende Israëlieten, die zorgeloos leefden en Gods dreigementen van de aanstaande ellende in den wind sloegen. Zie Amos 6:4. Anderen verstaan het van zieken, die te bed mochten liggen, of degenen die zich hier en daar in hoeken en verborgen plaatsen mochten versteken, waarop de vijand in het moorden en plunderen somtijds weinig acht geeft, zulks dat zij wel ontkomen. te Samaria, in den hoek van het bed, *Of, bedstede.* en op de sponde van de koets. *Of, voet, in de zijde.* Hebr. *Demeschek,* dat nergens meer in de Heilige Schrift gevonden wordt. Sommigen nemen het voor *Dammeschek,* dat is Damaskus, en zetten het over: *in een koets van Damaskus,* of een Damascener of Syrische prachtige koets.

13. Hoort Hier spreekt God zijne profeten en de gelovigen aan, die er nog in Israël overig waren. en betuigt in het huis Jakobs, spreekt de Heere HEERE, de God der heirscharen;

14. Dat Ik, ten dage als Ik Israels overtredingen over hem bezoeken zal, ook bezoeking zal doen over de altaren *Benevens het volk,* zal Ik alles wat zij tot afgoderij en bijgelovigheid verordineerd hebben, doen uitroeien; al hun afgodisch tuig en gereedschap. van Beth-El; en de hoornen des altaars zullen worden afgehouden, en ter aarde vallen.

15. En Ik zal het winterhuis met het zomerhuis slaan; Alles wat zij tot plezier en pracht gebouwd en gebruikt hebben, zal Ik vernielen. Dit ziet op de gewoonte der groten, die alom in het land schone en kostelijk vertrekken en lusthuizen, idem koninklijke paleizen, gebouwd hadden, om in den zomer zonder belet van hitte, en in den winter zonder belet van koude in allerlei wellust onverhinderd door te brengen. *Verg. Richt. 3:20; Jer. 36:22,* met de aantekening. en de elpenbenen huizen zullen vergaan, Zie 1 Kon. 22:39. en de grote huizen een einde nemen, spreekt de HEERE.

Amos 4

1. Hoort dit woord, gij koeien van Basan! *Verg. Ps. 22:13,* met de aantekening, idem *Jes. 28:1; Hos. 4:16,* en versta hier, de goddeloze en trotse regeerders en richters, die zich mestten van de geschenken der rijken, die de armen voor het gericht betrokken en onderdrukten. Zij worden genoemd *koeien van Basan,* omdat er vette weiden en koeien in Basan waren. gij, die op den berg van Samaria zijt, die de armen verdrukt, die de nooddriftigen verplettert; gij, die tot hunlieder heren zegt: Der armen rijke schuldharen, of crediteuren, die de behoeftige lieden, als slaven, in hunne macht hadden. **Brengt aan,** Brengt ons maar geld of geschenken, opdat wij daarvan mogen

zuipen en zwelgen, en maakt gij het dan met de armen zoals gij wilt. Verg. Hos. 4:18. **opdat wij drinken.**

2. **De Heere HEERE heeft gezworen bij Zijn heiligheid,** Zie Gen. 22:16. **dat er, ziet, dagen over ulieden zullen komen,** Dat is, bestemde tijden van plagen. Zie Ps. 37:13; Jer. 50:27,31, en Joel 1:15, met de aantekening. **dat men u** Hebr. *dat hij;* dat is, dat men, of de vijand, enz. **zal optrekken met haken,** Of, *wegnemen, wegvoeren,* in het volgende *met haken.* Versta, gelijk men de grote vissen met haken uit de zee optrekt, zal Ik u door den vijand uit uw land wegrukken, hoe node of ongaarne gij ook daaruit zoudt willen, Verg. Jer. 16:16; Hab. 1:14,15, en voorts Job 40:21; Jes. 37:29; Ezech. 19:4,9, en Ezech. 29:4. **en uw nakomelingen** Of, *uw laatste, achterste;* dat is, die achtergebleven en mogen zijn, of zich achterlijk houden. Zie van het Hebr. woord ziet. Zie Job 40:21. **met visangelen.** Die scherp en stekende zijn als doornen, of naar de wijze van die gemaakt, waarop het Hebr. woord ziet. Zie Job 40:21.
3. **En gij zult** Koeien van Basan, waarvan in Amos 4:1. **door de bressen uitgaan,** Van den stadsmuur, die de vijand daarin zal hebben gemaakt, om te zien of gij zoudt kunnen ontvlieden; of gij zult door den vijand uitgevoerd worden in de gevangenis. Verg. Ezech. 12:5,12, enz. **een ieder** Koe van Basan, dat is, een iegenlijk van ulieden, gij die nu zo weelderig en stout zijt. **voor zich henen;** Zonder te denken op de anderen, ziende slechts voor uzelf om een heenkomen, gelijk men zegt. Verg. Amos 2:15,16. Of, gij zult een voor een gevangen henen voorbijgaan met uw gevangen gereedschap. **en gij zult** Koeien van Basan, waarvan in Amos 4:1., **hetgeen in het paleis gebracht is,** Dat gij in uwe paleizen hebt vergaderd door geweld en roverij; zie Amos 3:10. Anders: *gij zult de paleizen wegwerpen,* dat is, verlaten. **wegwerpen, spreekt de HEERE.**
4. **Komt** Een bevel, spottenderwijze gegeven; want aldus bespot de Heere den hittigen

brand en de dolheid der Israëlieten in het bedrijven der afgoderij, die den afgoden gaven wat met Gode alleen te Jeruzalem moest geven, en daarenboven veel meer deden ter ere der afgoden dan God voor zich bevoelen had; verg. Jer. 7:21; Ezech. 20:39, met de aantekening. **te Beth-El, en overtreedt te Gilgal;** Versta hierop: Komt gaat vrij naar Gilgal, enz. **maakt des overtredens veel,** Hebr. *maakt veel, of vermenigvuldigt overtredende, of met overtreden.* **en brengt uw offers des morgens, uw tienden om de drie dagen!** Dat is, om alle drie *jaren der dagen;* dat is drie volle jaren, naar het bevel Gods, Deut. 14:28; also wordt *dagen* voor vele dagen, of een *jaar der dagen* voor vele dagen, of een *jaar der dagen dat is, een vol jaar* genomen, Lev. 25:29; Num. 9:22; 1 Sam. 27:7; zie de met de aantekening aldaar. Sommigen verstaan het van de vrolijke maaltijden, die zij op de drie feesten, pasen, pinksteren en der loofhutten, hielden van hunne tienden, Deut. 14:22. Enigen menen dat zij wel alle drie dagen den afgoden deden, wat men Gode slechts deed om de drie jaren.

5. **En rookt** Zie Lev. 2:1,15. **van het gedeseemde** Zie Lev. 2:11, en Lev. 7:13. Doch het schijnt dat de Israëlieten een nieuw reukoffer uit zuurdesem hadden verzonnen, doende also vele zonden tevens. I. Gevende den afgoden wat Gode toekwam. II. In een andere plaats den te Jeruzalem. III. Nieuwe overtollige diensten tegen Gods wet invoerende, om kwanswijs een ijver te betonen. **een lofoffer, en roept vrijwillige offers uit, doet het horen; want alzo hebt gij het gaarne,** Hebr. *hebt gijlieden lief, of bemint gij,* gelijk elders; alsof God zeide: Gij wilt het toch zo hebben, doet het dan, maar bedenkt hoe het u bekomen is, en wijders bekomen zal, gelijk volgt. **gij kinderen Israels! spreekt de Heere HEERE.**
6. **Daarom heb Ik ulieden ook reinheid der tanden** Dat is, gebrek aan spijs, of honger; want waar niets is te eten, daar kleeft geen spijs aan de tanden. Verg. 1 Kon. 17:18; Joel 1;1, en zie wijders de aantekening.

Spreuk. 14:4; Jes. 3:26. gegeven in al uw steden, en gebrek van brood in al uw plaatsen; nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, Hebr. *tot mij toe*. Zie van deze manier van spreken Joel 2:12, alzo in het volgende. spreekt de HEERE.

7. Daartoe heb Ik ook den regen van ulieden geweerd, Dien de Heere placht te geven tegen den oogst, om het koren zwaar en rijp te maken. Zie Joel 2:23. als er nog drie maanden waren tot den oogst, en heb doen regenen over de ene stad, maar over de andere stad niet doen regenen; het ene stuk lands werd beregend, maar het *andere* stuk lands, waar het niet op regende, verdorde.
8. En twee, drie steden togen om tot een stad, opdat zij water mochten drinken, maar werden niet verzadigd; Dat is, zij konden niet genoeg bekomen tot hun nooddrift. nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de HEERE.
9. Ik heb ulieden geslagen met brandkoren en met honigdauw; Zie van deze beide plagen, Deut. 28:22. de veelheid uwer hoven, Hebr. *het vermenigvuldigen uwer hoven*. en uwer wijngaarden, en uwer vijgebomen, en uwer olijfbomen at de rups op; Zie Joel 1:4. nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de HEERE.
10. Ik heb de pestilentie onder ulieden gezonden, naar de wijze van Egypte; Hebr. *in, of op, naar den weg van Egypte*; dat is, naar de wijze *gelijk Gen. 31:35*, gelijkterwijs als Ik de sterfte eertijds gezonden heb in Egypte. Zie Exod. 9:3,6; Ps. 78:50. Anders, *opden weg van Egypte*; dat is, als gij op den weg waart om in Egypte hulp te zoeken. Zie Hos. 7:11,12. Ik heb uw jongelingen door het zwaard gedood, en uw paarden Hebr. *met gevangenis uwer paarden*, die rijke en prachtige jonkmannen bij menigte gebruikt

hadden. gevankelijk laten wegvoeren; en Ik heb den stank Zo van de gestorvenen door Gods plaag als van de geslagenen door den vijand. uwer heirlegeren zelfs in uw neus doen opgaan; nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de HEERE.

11. Ik heb *sommigen* onder ulieden omgekeerd, Uw staat bijkans geheel verwoest. Zie 2 Kon. 13:3, en 2 Kon. 14:26. gelijk God Sodom en Gomorra omkeerde, Met andere steden. Zie Gen. 19:24; Jes. 13:19; Jer. 49:18; Hos. 11:8. u, die waart als een vuurbrand, Gelijk een hout, dat half of bijkans verbrand was, als Ik u genadiglijk uit dat verderf uitrukke en herstelde door Jerobeam, den zoon van Joas. Zie 2 Kon. 14:25, en vrg. Zach. 3:2. dat uit den brand gered is; nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de HEERE.
12. Daarom zal Ik u alzo doen, Om uwe zonden en hardnekkigheid *in het voorgaande verhaald* zal Ik zo met u handelen, gelijk Ik in Amos 4:2,3, gedreigd heb. o Israel! omdat Ik u *dan* dit doen zal, zo schik u, o Israel! om uw God te ontmoeten. Hebr. *tot ontmoeting van uwen God*; dat is, dat gij Hem ontmoet met ware bekering, omzijn toorn te stillen; of, bereid u om *zo gij kunt* tegen Hem aan te gaan, en zijne aankomst, als van uwen vijand, af te keren. Verg. Ezech. 13:5, en Ezech. 22:30, op beide past het volgende, waarin die God beschreven wordt, met wien zij te doen hadden, en die hun dit alles dreigde.
13. Want zie, Die de bergen formeert, en den wind scheidt, en den mens bekend maakt, wat zijn gedachte zij, Die het hart des mensen doorgrondt en zijn verborgenste gedachten weet, doende zulks blijken metterdaad, wanneer Hij des mensen geheimste aanslagen en voornemens dikwijls wonderbaarlijk ontdekt en belet. Of men kan het nemen voor een bewijs van Gods almacht, dewijl Hij toekomstige dingen, die Hij in zijnen raad besloten heeft, den mensen openbaart, en evenwel onverhinderd in het

werk stelt. Verg. Jes. 41:22,26. Die den dageraad Dat is, licht in duisternis verandert, als het Hem belieft. Zie Amos 5:8. Anders: *dageraad en de duisternis*, dat is, dag en nacht maakt. duisternis maakt, en op de hoogten der aarde treedt, Dat is, die verheven is boven alle heerlijkheid en souvereiniteit, alle wereldse hoogheid als onder zijne voeten hebbende. Verg. Micha 1;3. HEERE, God der heirscharen, Zie 2 Kon. 18:15. is Zijn Naam.

Amos 5

1. Hoort dit woord, dat Ik over ulieden ophef, een klaaglied, o huis Israels!
2. De jonkvrouw Israels is gevallen, Dat is, zal zekerlijk al haast vallen, zie Hos. 4;5, en Hos. 5:5, en Hos. 14:2. zij zal niet weder opstaan; Hebr. *niet toedoen op te staan*; als wanneer iemand ter aarde is nedergestoten, en niet vanzelf weder kunnende opstaan, van alle anderen verlaten wordt en ter aarde liggen blijft; alzo zou Israël tot zijn vorigen bloeienden staat niet wederkomen; ofschoon er enig overblijfsel *gelijk volgt* moge worden gelaten. zij is verlaten op haar land, er is niemand, die haar opricht.
3. Want zo zegt de Heere HEERE: De stad, die uitgaat *met* duizend, Dat is, die zoveel volk nu ter oorlog uitzendt, waar men met zoveel volk uittrekt, of die zoveel placht uit te leveren. zal honderd overhouden, Dat is, er zal nauwelijks van tien een overblijven; zie wijders Amos 5:15, en Amos 6:9. en die uitgaat *met* honderd, zal tien overhouden, in het huis Israels.
4. Want zo zegt de HEERE tot het huis Israels: Zoekt Mij, en leeft. Dat is, gij zult bevinden dat gij zekerlijk zult leven; zie van zulke beloften Spreuk. 3:3; Ps. 37:3; Ezech. 16:6, met de aantekening. Alzo in Amos 5:6.
5. Maar zoekt Beth-El niet, en komt niet te Gilgal, Zie Hos. 4:15. en gaat niet over *naar* Ber-Seba; want Gilgal zal De afgodische inwoners, en die part en deel

hebben aan de afgoderij van Gilgal. voorzeker Hebr. *zal gevankelijk weggevoerd wordende, gevankelijk worden weggevoerd.* gevankelijk worden weggevoerd, en Beth-El zal worden tot niet. Hebr. *Aven*, waarvan God *Beth-El* genoemd heeft *Beth Aven*, dat is, *huis der nietigheid*, of *ijdelheid*, enz. Zie Hos. 4:15.

6. Zoekt den HEERE, en leeft; opdat Hij niet doorbreke *in* het huis van Jozef Dat is, Israël, of de tien stammen; waarvan Efraïm, uit Jozefs zoon, de voornaamste was. Verg. Amos 5:15. als een vuur, Gelijk Amos 1:4, enz. dat vertere, zodat er niemand zij, die het blusse in Beth-El;
7. Die het recht Dit kan men passen op die van *Bethel*, of die van het huis van Jozef in het algemeen, in het voorgaande vers vermeld. Sommigen nemen het als een verwijtende aanspraak: *Gij die*, of *gij zijt degene, die*, enz. *in alsem verkeren*, Dat is, in enkel bitterheid, doende onrecht en leed aan de onschuldigen, die tot het *recht zijnde in zichzelf zeer zoet en aangenaam* hunne toevlucht veiliglijk behoorden te nemen, en daardoor bescherm te zijn. Verg. Amos 6:12. en de gerechtigheid ter aarde doen liggen. Als een onwaardig en veracht ding, dat vertreden wordt.
8. Die het Hierop verstaan sommigen de voorgaande woorden: *Zoekt dien, die*, enz. Anderen hechten het aan het volgende vers, beginnende aldus: *diezelfde is het die*, enz. beide in een goeden zin. Verg. Amos 4:13. Zevengesternte en den Orion maakt, Zie hiervan en van *Orion*, Job 9:9. en de doodsschaduw Zie Job 3:5, en Ps. 23:4, met de aantekening. in den morgenstond verandert, en den dag als den nacht verduistert; Of, door *den nacht*. Die de wateren der zee roept, Dat is, beschikt dat zij *als op een uitdrukkelijk bevel* uit de zee opklimmen naar boven en den regen maken, dien God op de aarde uitstort. Verg. Jer. 25:29, met de aantekening. en giet ze uit op den aardbodem,

Hebr. op het aangezicht der aarde. HEERE is Zijn Naam.

9. **Die Zich verkwikt** Als hebbende een welgevallen aan de werken zijner gerechtigheid. Aldus wordt het Hebr. woord ook gebruikt voorzich verkwikken, Job 9:27, en Job 10:20; Ps. 39:14. Verg. wijders Deut. 28:63. Anders: *die den verstoorder, of den verstoorde die niet was dan enkel verwoesting, ganselijk verwoest sterkt, of met dapperheid geeft, over, of tegen den, of ene sterke, dat hij dien overwinne en zijne vestingen inneme. door verwoesting over een sterke; zodat de verwoesting komt over een vesting. Daar het menselijk gans ongezien en onverwacht was. Dien behoorde Israël te vrezen en te zoeken, om zulke zijne oordelen te ontgaan; maar integendeel, enz., gelijk volgt.*
10. **Zij haten in de poort dengene,** *Dat is, in het gericht, dat men in de poorten hield. Zie Gen. 22:17; Job 5:4; Ps. 127:5, met de aantekening. Alzo Amos 5:12, en verg. Jes. 29:21. die bestraft, en hebben een gruwel van dien, die oprechtelijk spreekt. Of, hetgeen oprecht is.*
11. **Daarom, omdat gij den arme vertreedt** *Hebr. op den arme treedt, alsof hij stof en slijk ware. Verg. Amos 2:7, met de aantekening. en een last koren van hem neemt, Dat is, gelijk sommigen dit bekwamelijk verstaan zoveel als een mens, of arme, op zijne schouders kan dragen, dat hij met zijn zuren arbeid verdiend of verkregen heeft, menende daarvan met zijn huisgezin te leven, dat neemt gij wolven van hem. Anders: met, of bij lasten neemt gij het koren van hem, door geweld, of hem zulke ontijdige voldoening afdringende, als u maar belieft, zonder op enige billijkheid te zien. zo hebt gij wel huizen gebouwd van gehouwen steen, Versta, door veel onrechts, waarvan in het voorgaande en volgende; verg. met dit vers Micha 6:15; Zef. 1:13; idem Jes. 65:21. maar gij zult daarin niet wonen; gij hebt gewenste wijngaarden geplant, Hebr. wijngaarden*

der begeerte, of van den wens. maar gij zult derzelve wijn niet drinken.

12. **Want Ik weet, dat uw overtredingen menigvuldig, en uw zonden machtig vele zijn; zij benauwen den rechtvaardige, Of, gij benauwt, enz. nemen zoengeld, Of, losgeld, rantsoen, om den schuldigen en strafwaardige vrij te laten, tegen Gods wet, Num. 35:31. Of, zij nemen het van den onschuldige, die het hun moet geven zo hij hun geweld ontgaan wil. en verstoten de nooddriftigen** *Te weten, van zijn recht, of wijzen hem af, doen hem ter zijde afgaan, van zijn recht, dat buigende en verkerende. in de poort. Gelijk in Amos 5:10.*
13. **Daarom zal de verstandige** *Die God vreest, en dienvolgens recht wijs is. Of, de onderwijzer, leraar. te dier tijd Als God dit boze volk straffen zal. zwijgen, Niet murmurerende tegen Gods oordelen en straffen, hoewel zij zeer zwaar zullen zijn, maar Hem in alles recht gevende, omdat de zonden van Israël zoveel en gruwelijk waren, gelijk voorzegd. Verg. Ps. 37:7. Sommigen verstaan dat God hen straffen zou met het stilzwijgen der profeten of leraars en andere vromen, die het met God hielden, omdat zij niet wilden onderwezen en gestraft zijn, maar de bestraffers bitterlijk haatte en vervolgden, gelijk Amos 5:10. Verg. Matth. 7:6. want het zal een boze tijd zijn. Of, tijd van het kwaad; dat is, der straf, van grote ellende en verwoesting, gelijk Ps. 37:19; Jer. 15:11; Micha 2:3. Sommigen duiden het op de voorgemelde grote boosheid van het volk in dien tijd.*
14. **Zoekt het goede, en niet het boze, opdat gij leeft; en alzo zal de HEERE, de God der heirscharen, met ulieden zijn,** *Zie Gen. 21:22. gelijk als gij zegt. Dat is, gelijk gij u dus pleegt te beroemen, maar ten onrechte, zolang gij u niet bekeert; of gelijk gij voorgeeft te begeren dat God met u moge zijn.*
15. **Haat het boze, en hebt lief het goede, en bestelt het recht in de poort, misschien zal de HEERE,** *Verg.*

Joel 2:14, met de aantekening. *de God der heirscharen, aan Jozefs overblijfsel* Gelijk Amos 5:6. *genadig zijn.*

16. *Daarom, Omdat gij alle vermaningen en bestraffingen veracht en geen hoop geeft van bekering. zo zegt de HEERE, de God der heirscharen, de Heere: Op alle straten zal rouwklage zijn, Het zal een universele of algemene ellende zijn, en daarom zal het overal vol misbaar, huilen en wenen zijn. en in alle wijken zullen zij zeggen: Och! och! en zullen den akkerman roepen tot treuren, en rouwklage zal zijn bij degenen, Of, en ter rouwklage, die verstand van kermen hebben. Zie Jer. 9:17. die verstand van kermen hebben. Zie Jer. 9:17.*

17. *Ja, in alle wijngaarden* Waar men over den wijnoogst vrolijk placht te zingen, enz. Zie Ps. 4:8, en Jer. 25:30, met de aantekening. *zal rouwklage zijn; want Ik zal door het midden van u doorgaan; Of, als Ik zal doorgaan, enz. met mijne plagen; als Ik den verwoestenden vijand door het ganse land zal doen gaan, gelijk God gezegd werd door Egypte te passeren, als Hij den engel zond om de eertsgeborenen te slaan; Exod. 12:12. zegt de HEERE.*

18. *Wee dien, die des HEEREN dag* Den bestemden tijd van Gods oordeel en straf. Zie Joel 1:15. *begeren!* Door huichelarij, alsof zij onschuldig waren, en Gods straffen niet hadden te vrezen, of door spotternij, alsof zij zeiden: Wij mochten dien dag wel eens zien, waar blijft hij? Zie Jes. 5:19; Jer. 17:15, met de aantekening, idem in Amos 6:3. *Waartoe toch zal ulieden de dag* Den bestemden tijd van Gods oordeel en straf. Zie Joel 1:15. *des HEEREN zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht.* Zie Joel 2:2.

19. *Als wanneer iemand vlood* Zodanig zal des Heeren dag zijn, dat gij de straf niet zult ontgaan, maar van het ene verschrikkelijke gevaar in het andere vallen, totdat gij omkomt. Zie Jes. 24:18; Jer. 48:44; Hos. 13:7,8. *voor het aangezicht eens leeuws, en hem ontmoette een beer;*

of dat hij kwam in een huis, en leunde met zijn hand aan den wand, en hem beet een slang.

20. *Zal dan niet des HEEREN dag duisternis zijn, Ja gewisselijk, wil de profeet zeggen, gij moogt het loochenen, of u het tegendeel inbeelden zoveel gij wilt, het zal nochtans alzo zijn. en geen licht? En donkerheid, zodat er geen glans aan zij?*

21. *Ik haat,* Zie Jes. 1:11,12,13,14, met de aantekening. *Ik versmaad uw feesten, en Ik mag uw verbods dagen niet rieken.* Gelijk wij ook in onze taal spreken van personen en zaken, waarvan wij een groten afkeer hebben. Anders: *op uwe verbondsdagen mag, of zal Ik niet rieken; te weten, uw reukwerk, dat gij mij alsdan offert, dat anders in recht gebruik een lieflijke reuk was voor den Heere. Zie Lev. 26:31.*

22. *Want ofschoon gij Mij brandofferen offert, mitsgaders uw spijsofferen, Ik heb er toch geen welgevallen aan; en het dankoffer of, uw vette dankoffers. van uw vette beesten mag Ik niet aanzien.*

23. *Doe het getier uwer liederen van Mij weg; Het Hebr. woord betekent allerlei gedruis, en ook menigte, overvloed. Het zingen en spel of, melodie, gezang.en was mede van God te dien tijde in zijne uiterlijken dienst ingesteld, maar van hen als de rest verdorven door huichelarij en goddeloosheid, en voornamelijk door die snode afgoderij, bij welke zij hun gezang gebruikten. Zie Amos 8:3. ook mag Ik uw luiten Anders: harpen. spel of, melodie, gezang. niet horen.*

24. *Maar laat het oordeel* Dat is, weest overvloedig en ijverig in recht en gerechtigheid, dat is, het wat Ik eis. Anders: *Maar het oordeel zal zich, enz.; dat is, mijne straffen zullen u met geweld en menigte overvallen en overal doordringen, om al uwe huichelarij, afgoderij en goddeloosheid. zich daarhenen wenden als de wateren, en de gerechtigheid als een sterke beek.*

25. *Hebt gij Mij veertig jaren Geenzins, wil God zeggen, want uw hart is niet bij of met mij geweest, niet oprecht voor mij, in dit alles, maar enz., gelijk volgt. Deze vraag loochent sterkelijk. Verg. Hand. 7:41,42,43. in de woestijn slachtofferen en spijsoffer toegebracht, o huis Israels?*

26. *Ja, gij droegt Dit kan men alzo verstaan dat zij als moedwillige en ongebonden afgodendienaars, zulks naar de letter somwijlen mogen hebben gedaan; of alzo, dat hun hart niet bij Gods tent Of, hut, gehemelte, deksel. Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier zo gevonden. Het schijnt dat de profeet de heidense afgodische namen verwijtend hier gebruikt, om Israël te beschamen. die zij met het lichaam droegen en zijn Godsdienst, maar bij hunne afgoden geweest is, die zij in het hart droegen, zulks dat hun uiterlijke huichelende godsdienst voor God niets dan enkel afgoderij is geacht geweest. de tent Of, hut, gehemelte, deksel. Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier zo gevonden. Het schijnt dat de profeet de heidense afgodische namen verwijtend hier gebruikt, om Israël te beschamen. van uw Melech, Dat is, koning; versta den afgod Molech, of Milcom, en zie Jer. 49:1, idem in Amos 7:13. en den Kijun, Dit houden sommigen voor den naam van een afgod, idem de planeet Saturnus. Doch men kan het ook bekwamelijk met anderen aldus overzetten: en het gereedschap, of, stelling, stijlen, het gestoelte uwer beelden. UW beelden, de ster uws gods, Dat is, de beeltenis van de ster van uwen afgod; verg. Hand. 7:41,42,43; idem Jer. 7:18, met de aantekening. Enigen menen dat Molech Saturnus is geweest, en anderen van Baäl, de andere planeten of sterren. Anders: het gesternte uwer goden, enz. dien gij uzelf hadt gemaakt.*

27. *Daarom zal Ik ulieden gevankelijk wegvoeren, ver boven Damaskus henen, Tot de uiterste omstreken van Assyrië, ja boven Babylonië. Zie Hand. 7:43; idem 2 Kon. 17:6. Van Damaskus, zie Gen. 14:15, en 2 Sam. 8:5. Sommigen duiden het ook op de scherpheid dezer gevangenschap, die veel harder zou zijn dan die van Syrië,*

onder Hazael; 2 Kon. 13:3,7. zegt de HEERE, Wiens Naam is God der heirscharen.

Amos 6

1. *Wee den In het veelvoudig getal. gerusten Of, gemakkelijken, die op hun gemak in weelde leven, verg. Jer. 48:11, waar van Moab gezegd wordt dat hij van zijne jeugd af gerust, of op zijn gemak in stilte geweest is, geen overlast lijdende, noch vrezende. te Sion, Dit ging Juda aan, waarvan Jeruzalem de hoofdstad was, en op Zion het koninklijke slot. en den In het veelvoudig getal. zekeren Dat is, zorgelozen; verg. Richt. 18:27, waar van Laïs gezegd wordt dat het een stil en zeker volk was; en Ezech. 30:9, Chus der zekerheid, of des vertrouwens; dat is, dat zekere, of zorgeloze Chus, of den zekeren Chus; dat is, de zekere zorgeloze Moren. Anders: die op den berg van Samaria vertrouwen; of zich verlaten, en daarop zeker zijn en zorgeloos; de zin opeen uitkomende, doch in den tekst is gelet op de samenvoeging der beide leden. op den In het veelvoudig getal. berg van Samaria! die de voornaamste zijn Of, vermaardste, beroemste. Zie van het Hebr. woord Spreuk. 4:7. Dir duiden sommigen op de beide bergen van Zion en Samaria, maar het voorgaande slaat op de hoofden van Juda en Israël, die op deze bergen hunne residentie hadden, in de beide hoofdsteden, zijnde de voornaamste onder de hoofden van het volk. van de eerstelingen der volken, De twaalf stammem, die God van alle andere volken afgezonderd en tot zijn volk had aangenomen. Zie Exod. 19:5; Jer. 2:3. en tot dewelke die van het huis Israels komen. Om aldaar van hunne hoofden raad en daad gelijk men zegt te halen, Juda en Benjamin te Jeruzalem, en de tien stammen te Samaria. Hebr. het huis Israël komen, of zullen komen. God spreekt het wee over deze hoofden, omdat zij zich gelijk volgt in deze heerlijke plaats, die zij door Gods goedheid bewoonden en deze grote waardigheid, zo ondankbaar jegens Hem bewezen.*

2. *Gaat over naar Kalne, Ee zeer oude vermaarde stad in het land Sinear of Chaldea. Zie Gen. 10:10, en Jes. 10:9. en ziet toe; en gaat van daar naar Hamath, de grote stad, en trekt af naar Gath der Filistijnen; Ook een koninklijke stad. Zie 1 Sam. 21:10, en 2 Sam. 8:1. of zij beter zijn dan deze koninkrijken, Deze woorden, groter, beter, geven te verstaan, dat God hun wil voor ogen stellen, de heerlijkheid van het land, dat Hij hun had ingegeven, waarvoor zij hem dankbaar behoorden te zijn. Anders: en waren zij niet beter? enz., in deze zin, alsof God hun wilde voorstellen dat groter en heerlijker plaatsen dan de hunne al verwoest waren, zulks dat zij zo zeker en zorgeloos niet moesten zijn, zich maar spiegelen aan zulke voorbeelden en zich bekeren. of hun landpale groter dan uw landpale?*
3. *Gij, die den bozen dag Den nakenden tijd der straf Gods, waarvan in Amos 5:18,19,20. Versta hierop, wee u, uit het voorgaande. verre stelt, Als hebbende, of gans niet of immers bij uwen tijd, daarvoor niet te vrezen. Verg. Ezech. 12:22, en in Amos 9:10; ja gij houdt de redenen van des Heeren dag als een onrein, afschuwelijk en vervoeilijk ding; waarop het Hebr. woord schijnt te zien. en den stoel des gewelds nabij brengt. Alsof God zeide: Is dat niet een grote dwaasheid, dat gij op de rechterstoelen uwe goddeloosheid pleegt, zulks dat allerlei onrecht nabij u, ja onder en in u is en u aankleeft, en dat gij u evenwel wijsmaakt dat de straffen verre zijn, of uitblijven zullen?*
4. *Die daar liggen op elpenbenen bedsteden, Hebr. tands. Zie 1 Kon. 10:18. Verg. de beschrijving der koninklijke pracht, Esth. 1:6. en weelderig zijn Of, overdadig, overvloedig. Anders: die zich weelderijk uitstrekken, uitbreiden, gelijk een weelderige wijnstok. Ezech. 17:6, alzo in Amos 6:7. op hun koetsen, en eten de lammeren van de kudde, Te weten, de beste, uit het volgende. en de kalveren uit het midden van den meststal. Kiezende de vetste, uit de plaats waar men gewoon was te mesten.*
5. *Die op het geklank Hebr. op, of naar den mond; dat is, naar de wijze en aanleiding van het luiten- of psalterspel, hunne stem op het fijnste en vaardigste weten te breken, dat men noemt kwinkeleren, of kwinken, kwinkelen, kwedelen, en bij de muzikanten recht naar het Hebr. woord heet verminderen. der luit kwinkeleren, en bedenken zichzelven instrumenten der muziek, gelijk David; Passende naar de wijze van ijdele wereldse mensen het geestelijk heilig werk van den koninklijken profeet David op hun vleselijke weelde en dartelheid.*
6. *Die wijn uit schalen drinken, Anders: in, of met bekers van den wijn; dat is, die zich niet laten genoeg met gemene drinkbekers, schalen of koppen, maar grote wijde bekkens of kommen gelijk sprengbekkens vol wijn storten en uitzuipen. en zich zalven met de voortreffelijkste olie, maar bekommeren zich niet Of, hebben geen smart, weedom, hartzeer. Het Hebr. woord wordt gebruikt van krankheid van het lichaam, en ook smart en bekommring van den geest, beide kan hier plaatshebben, alzo het ene gemeenlijk op het andere volgt. over de verbreking De bijzondere verdrukkingen hunner broeders, en de algemene, oo verledene als aanstaande, ellenden van Gods volk. Zie Jer. 4:6. van Jozef. Gelijk in Amos 5:6.*
7. *Daarom zullen zij nu gevankelijk henengaan Dat is, al haast. Zie Hos. 10:3. onder de vorsten, Hebr. in, of onder het hoofd; dat is, vooraan, in de spits der gevangenen zult gij de eerste en voorste zijn, gelijk gij in hoogheid en boosheid den voorgang hebt gehad. De voorste in straffen. die in gevangenis gaan; en het banket dergenen, Anders: rouwmaaltijden, die zij met grote pracht, overdaad en wonderlijk bestuur plegen te houden. Zie Jer. 16:4. die weelderig zijn, Gelijk in Amos 6:4. zal wegwijken. Alle vreugde, dartelheid, pracht en overdaad zal ophouden en hen verlaten, en inplaats van die zal hen ellende en jammer aankleven en volgen.*

8. De Heere HEERE heeft gezworen bij Zichzelf Hebr. bij zijne ziel; dat is, bij zichzelf. Zie Gen. 22:16, menselijk van God gesproken, ten aanzien van het woord *ziel*. (spreekt de HEERE, de God der heerscharen): Ik heb een gruwel van Jakobs hovaardij, Dat is, Israël, der Israëlieten. en Ik haat zijn paleizen; daarom zal Ik de stad en haar volheid Alles waarmede Ik de stad vervuld, verrijkt en versierd heb. Verg. Deut. 33:16; Ps. 24:1, enz. **overleveren**. In de hand van den vijand.

9. En het zal geschieden, zo er tien mannen in enig huis zullen overgelaten zijn, Van den vijand. dat zij sterven zullen. Door de pestilentie, of honger, brand, aardbeving, enz., gelijk van God gedreigd was dat, die de ene plaag ontging, in de andere zou vallen. Zie Amos 5:19, enz.

10. En de naaste vriend of, neef, bloedverwant, vriend; naar het gebruikt van het Hebr. woord. zal een iegelijk van die opnemen, Hebr. hem Het lichaam van den vertorvene, om de beenderen uit te brengen, ter begrafenis of om weg te werpen. Verg. Amos 8:3.; dat is, een voorzeide verstorvene, de een na den ander. of die hem Het lichaam van den vertorvene, om de beenderen uit te brengen, ter begrafenis of om weg te werpen. Verg. Amos 8:3. **verbrandt**, Hetwelk niet gebruikelijk was, dan in buitengewone toevallen en om bijzondere redenen, gelijk te zien is 1 Sam. 31:12. Doch naar sommiger mening, ook in tijden van zware pest, hetwelk op deze plaats niet kwalijk zou passen. **om de beenderen uit het huis uit te brengen, en zal zeggen tot dien, die binnen de zijden van het huis is: Hebr. in; de zin is, in het binneste van het huis. Zijn er nog meer bij u? Doden in het huis? En hij zal zeggen: Niemand. Of, het einde is er; dat is, zij zijn nu altemaal weg, daar is geen meer behouden. Dan zal hij zeggen: Zwijg!** Murmureer niet tegen Gods oordelen, want de verstorvenen waren goddeloos. Verg.

Amos 5:13, met de aantekening. want zij waren niet om des HEEREN Naam te vermelden. De verstorvenen. Anders: des HEEREN naam is niet te vermelden, of men moet dien niet vermelden. Waarmede te kenne zou gegeven worden de uiterste goddeloosheid dezer mensen, als die op het zwaarste geplaagd zijnde, evenwel niet zouden mogen lijden dat men des Heeren gedacht. Sommigen verstaan het van de algemene gewoonte van rouwklagen, of klaagliederen te gebruiken over de doden, in welke de naam des Heeren mocht gedacht worden. Verg. Amos 8:3.

11. Want ziet, de HEERE geeft bevel, Of, zal gebieden, bevel geven; dat is, door zijne regering beschikken, dat de vijand als op zijn bevel aankome en sla, enz. Zie Amos 6:14, en Amos 9:9. en Hij zal het grote huis slaan met inwatering, Hebr. druppelen, of droppelen; dat is, inwatering, zodat de straffen gaan zullen over hogen en lagen, groten en kleinen, als een doordringende en steeds druipende regen, die niet zal zijn te keren. Verg. Amos 5:24. Sommigen duiden het op beide koninkrijken, van Israël en Juda, waarvan Israël door Assyriërs en Juda door de Babyloniërs zou bedorven en verwoest worden. Verg. Jes. 8:14. en het kleine huis met spleten.

12. Zullen ook paarden rennen op een steenrots? Dit vers kan men met sommigen alzo verstaan dat, gelijk zulks op steenrotsen niet past noch wel kan gelukken, Israël ook alzo niet wel kon varen, omdat zij verkeerd liepen en ploegden, of omdat al het vermanen en bestraffen aan hen niet dan vergeefs rennen en ploegen op steenrotsen was, want zij bleven verkeerd, gelijk volgt; of, gelijk zulks ene omkering zou zijn van alle natuurlijke orde en redegebruik, en niets anders den loutere en zeer schandelijke dwaasheid, alzo was ook hun doen; dewijl zij de heilige en zeer lieflijke ordinantiën Gods van recht en gerechtigheid omkeerden in enkel vergif en bitterheid. Zal men ook daarop met runderen ploegen? Want gijlieden Of, dat gij het recht verkeerd hebt, enz. hebt het recht in gal verkeerd, Zie Ps. 69:22, en verg. Amos

5:7. en de vrucht der gerechtigheid in alsem.

13. Gij, die blijde zijt over een nietig ding; Als daar is, met rijkdom en macht, waarvan gij u dwaselijk beroemt; want zij zijn u van mij gegeven, en, vermits uwe zonden, tegen mijn toorn niet zullen helpen. **gij, die zegt: Hebben wij ons niet door onze sterkte hoornen verkregen?** Heerlijkheid en macht. Zie Deut. 33:17, en Job 16:15.

14. Want ziet, Ik zal over ulieden, o huis Israels! een volk verwekken, De Assyriërs, gelijk de Babyloniërs over Juda. spreekt de HEERE, de God der heirscharen; die zullen ulieden drukken, Of, dringen. Verg. Amos 2:13. van daar men komt te Hamath, Gelegen aan de noordelijke landpale van Kanaän, gelijk de beek of rivier van Egypte of Sichor, in het zuiden. Zie Num. 34:5,8; Joz. 13:3. De zin is: zij zullen u plagen van het ene einde des lands tot het andere. tot aan de beek der wildernis. Of, van het vlakke veld.

Amos 7

1. De Heere HEERE deed mij aldus zien; Dat is, openbaarde mij dit volgende gezicht. Zie Jer. 24:1. en ziet, Hij formeerde De Heere. **sprinkhanen**, betekenende een grote aanstaanden hongersnood, vermits het verderf der landvruchten door ongedierte, gelijk Joel 1:4, enz. of, **gelijk sommigen** den overval der Assyriërs, die alles, als wilde sprinkhanen, zouden bederven, zo God het niet verhoedde. **in het begin des opkomens van het nagras; en ziet, het was het nagras, na des konings afmaaiingen.** Dat is, nadat de koning had laten maaien, misschien tot voeder voor zijne paarden, of omdat de eerste maaiing hem mag hebben toebehoord. Hebr. **scheringen**; maar het Hebr. woord wordt alzo van **afgemaaid gras** ook gebruikt; Ps. 72:6.

2. En het geschiedde, als zij het kruid des lands Hebr. **hij**, te weten, de sprinkhaan, dat is, de voorzeide sprinkhanen.

geheel zouden hebben afgegeten, Hebr. **geëindigd, of volbracht** zou hebben af te eten. Anders: als zij het gans afgegeten hadden. **dat ik zeide: Heere HEERE! vergeef toch;** Te weten, de zonden van het volk, en houd op van deze straf, of ga zo niet voort te plagen. **wie zou er van Jakob De Israëlieten, Jakobs nakomelingen. blijven staan;** Dat is, overblijven, in het leven kunnen blijven, wanneer het land van vruchten gans zou beroofd zijn? Anders: hoedanig dat is, in wat staat zou Jakob dan staan? Wie zou hij dan wezen? Hoe zou hij er uitzien; of, hoe zou hij kunnen opstaan, weder rijzen? Zie Amos 7:5. **want hij is klein! Of, gering;** dat is, daar is, of zijn, weinig overig.

3. Toen berouwde zulks den HEERE; Zie Gen. 6:6. **het zal niet geschieden,** Te weten, dat zij het alles afeten. **zeide de HEERE.**

4. Wijders deed mij de Heere HEERE aldus zien; en ziet, de Heere HEERE riep uit, dat Hij wilde twisten of, pleiten, rechten; en vervolgens straffen. Zie Hos. 4:1, met de aantekening. **met vuur;** Van krijg en oorlog, gelijk in Amos 1:4,7,10. Sommigen verstaan het naar de letter van een hemelsen brand, gelijk Sodom en Gomorra overkwam, of anderen gemenen brand, of grote droogte. Zie Joel 1:19, met de aantekening. **en het verteerde een groten afgrond,** Dat is, diepte van wateren; waarvan Syrië verwoest door Tiglath-Pilezer, \de Jordaän. Zie 2 Kon. 15:29; 1 Kron. 5:26. **ook verteerde het een stuk lands.**

5. Toen zeide ik: Heere HEERE! houd toch op; wie zou er van Jakob blijven staan; want hij is klein!

6. Toen berouwde zulks den HEERE. Ook dit zal niet geschieden, Dat het ganse land op ditmaal zou verteerd worden door het vuur. **zeide de Heere HEERE.**

7. Nog deed Hij mij aldus zien; en ziet, de Heere stond op een muur, die naar het paslood gemaakt was, Hebr. **een muur des pasloods;** dat is, die naar het

richtsnoer wel gemaakt was. Waardoor men met sommigen kan verstaan de republiek van Israël, die God door zijn heilige wetten en zijn genadigen zegen wel en heerlijk gesticht en gebouwd had; en door het paslood, dat God ni in zijne hand had, zijn streng en rechtvaardig oordeel, dat Hij na langdurige verdraagzaamheid en verschoning waarvan in het voorgaande over Israël wilde uitvoeren; omdat zij alles omgekeerd en geschonden hadden, gelijk in Amos 6:12, enz. Verg. Amos 8:2. en een paslood was in Zijn hand. Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier in deze beide verzen gevonden.

8. En de HEERE zeide tot mij: Wat ziet gij, Amos? En ik zeide: Een paslood Van mijn rechtvaardig oordeel.. Toen zeide de HEERE: Zie, Ik zal het Mijn volk. paslood Van mijn rechtvaardig oordeel. stellen in het Mijn volk. midden van Mijn volk Israel; Ik zal het Mijn volk. voortaan Hebr. Ik zal niet meer voortgaan, of voortvaren voorbij, of over te gaan. niet meer voorbijgaan. Dat is, ongestraft laten overzien, verschonen, gelijk Ik tot nog toe gedaan heb. Verg. de manier van spreken met Spreuk. 19:11; Micha 7:18, en zie de aantekening aldaar. Alzo in Amos 8:2.

9. Maar Izaks hoogten Daar zij hunne voorvaders en het voorbeeld van hunne voorvaders Izak en Jakob, als welken aldaar in voortijden den waren God altaren opgericht en geofferd hadden. Zie Gen. 26:25, en Gen. 35:7. zullen verwoest, en Israels eigendommen verstoord worden; en Ik zal tegen Jerobeams Die een zoon was van Joas, zie Amos 1:1. huis opstaan Zijn zoon Zacharia die maar zes maanden regeerde is van Sallum in het openbaar, in tegenwoordigheid van het volk verslagen, 2 Kon. 15:10. met het zwaard. Het is aanmerkelijk dat de profeet hier tegen het oordeel Gods niet meer antwoordt, gelijk hij in de twee voorgaande gezichten zijne voorbede had gedaan en was verhoord.

10. Toen zond Amazia, Als de profeet deze gezichten het volk had voorgedragen. de priester te Beth-El, tot Jerobeam,

den koning van Israel, zeggende: Amos heeft een verbintenis tegen u gemaakt, En behoort dienvolgens wil hij zeggen als een samenzweerder gestraft te worden; voorts ook als een opreormaker, omdat hij in het openbaar voor al het volk tegen u profeteert. in het midden van het huis Israels; het land zal al zijn woorden niet kunnen verdragen. Het volk wil hij zeggen zal tot oproer tegen u door hem verwekt worden. De staat van het land en het gezag des konings vereisen dan dat hierin voorzien worde. Hebr. vatten, houden.

11. Want alzo zegt Amos: Jerobeam zal door het zwaard sterven, Amos had gesproken van Jerobeams huis, Amos 7:3. en Israel zal voorzeker Hebr. gevankelijk weggevoerd wordende, gevankelijk worden weggevoerd. uit zijn land gevankelijk worden weggevoerd.

12. Daarna zeide Amazia tot Amos: Gij ziener! Zie 1 Sam. 9:9. ga weg, vlied Hebr. vlied u, of voor u; het woordje u, of voor u, wordt gehouden als overtollig en dienende tot sieraad der spraak, anderzins moest met het hier nemen, voor u; dat is, tot uw best, om in geen lijden te komen. Verg. Gen. 12:1; Jer. 5:5; Micha 1:11, met de aantekening. in het land van Juda, Waar Thekoa was gelegen, het vaderland van den profeet, zie Amos 1:1. en eet aldaar brood, Dat is, geneer, onderhoud u aldaar. Zie Gen. 3:19. en profeteer aldaar.

13. Maar te Beth-El zult gij voortaan Hebr. niets toedoen, of voortvaren meer te profeteren. niet meer profeteren; Verg. Amos 2:12. want dat is des konings heiligdom, Dat is, de plaats, die de koning voor zijn heiligdom houdt, daar hij zijn plechtigen godsdienst bij het gouden kalf verricht, waartegen men hier geen profeteren mag lijden. Sommigen verstaan hierdoor den koning Melech, of Molech, den groten afgod en koning van Israël; zie Amos 5:26. en dat is het huis des koninkrijks. Dit kan men verstaan van een koninklijk hof, dat de koning ongetwijfeld te Bethel mede gehad heeft, als hij daar woonde, om zijn afgoderij te plegen:

of van de plaats waar het opperste recht en de koninklijke rijksraad geweest zijn; of men kan het alzo verstaan, dat gans Israël hier in den afgodischen tempel huis voor tempel gewoon was te komen, enz.; zulks dat het, naar zijnen zin, voor Amos niet alleen niet veilig, maar ook zulke profetieën aldaar gans onlijdelijk waren.

14. Toen antwoordde Amos, en zeide tot Amazia: Ik was geen profeet, en ik was geen profetenzoon; maar ik was een las Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier gevonden. Versta, òf voor zichzelf tot spijs, òf voor de beesten tot voedsel.^{s='note'>las} Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier gevonden. Versta, òf voor zichzelf tot spijs, òf voor de beesten tot voedsel.^{s='t'>ossenherder, las} Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier gevonden. Versta, òf voor zichzelf tot spijs, òf voor de beesten tot voedsel.^{s='d'>Het Hebr. woord komt, naar sommiger gevoelen, van een ander, dat runderen, ossen, of groot vee betekent. Verg. Amos 1:1. Anders: maar ik zocht en las} Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier gevonden. Versta, òf voor zichzelf tot spijs, òf voor de beesten tot voedsel. *af wilde vijgen; alzo het Hebr. woord eigenlijk zoeken betekent, en in het volgende vers staat dat hij achter het kleinvee of de schapen ging. en las* Het Hebr. woord wordt alleenlijk hier gevonden. Versta, òf voor zichzelf tot spijs, òf voor de beesten tot voedsel. *wilde vijgen af. Of, vijgmoerbeziën. Zulke bomen waren er bij menigte in Kanaän. Zie 1 Kon. 10:27; Jes. 9: 9.*

15. Maar de HEERE Dien ik meer moet gehoorzamen dan mensen. Verg. Hand. 4:19. Hieruit leiden sommigen af dat Amos niet is gevlucht. De Joden menen dat de koning Jerobeam de aanklacht van Amazia niet heeft aangenomen, maar de profeet laten begaan. *nam mij van achter de kudde; Het Hebr. woord wordt eiegelijk van kleinvee gebruikt, maar is hier breder genomen. en de HEERE* Dien ik meer moet gehoorzamen dan mensen. Verg. Hand. 4:19. Hieruit leiden

sommigen af dat Amos niet is gevlucht. De Joden menen dat de koning Jerobeam de aanklacht van Amazia niet heeft aangenomen, maar de profeet laten begaan. *zeide tot mij: Ga henen, profeteer tot Mijn volk Israel.*

16. Nu dan, hoor des HEEREN woord: Gij zegt: Gij zult niet profeteren tegen Israel, noch druppen tegen het huis van Izak. Zie Deut. 32:2; Ezech. 21:2, met de aantekening.

17. Daarom zegt de HEERE alzo: Uw vrouw zal in de stad hoereren, Dat is, òf zij zal zachtmoedigen tot hoererie begeven, òf als ene hoer van den vijand misbruikt worden. en uw zonen en uw dochteren zullen door het zwaard vallen, en uw land zal door het snoer uitgedeeld worden; Te weten, voor anderen. Zie Deut. 3:4, en Ps. 16:5. en gij zult in een onrein land sterven, Het afgodisch Assyrië. en Israel zal voorzeker Gelijk in Amos 7:11. uit zijn land gevankelijk worden weggevoerd.

Amos 8

1. De Heere HEERE deed mij aldus zien; Gelijk in Amos 7:1,4,7. en ziet, een korf met zomervruchten. Sommigen verstaan door het Hebr. woord een haak, waar men de vruchten, die in de toppen der bomen zitten, mede afneemt. Jer. 5:27 wordt het genomen voor een vogelkorf of kooi.

2. En Hij zeide: Wat ziet gij Amos? En ik zeide: Een korf met zomervruchten. Toen zeide de HEERE tot mij: Het einde is gekomen over Mijn volk Israel; Ik zal het voortaan niet meer voorbijgaan. Zie Amos 7:8.

3. Maar de gezangen des tempels Het gezang, of de muziek, die zij in den afgodischen tempel te Bethel en elders plachten te gebruiken zie Amos 5:23, zal in gehuil veranderd worden. Zie Amos 8:10. zullen te dien dage huilen, Ten tijde der straf. spreekt de Heere HEERE; vele dode lichamen zullen er zijn, in alle

- plaatsen *Hebr. plaats.* zal men ze stilzwijgend wegwerpen.
4. *Hoort dit, gij, die den nooddruftige Of, naar den nooddruftige hijgt. opslokt! Hebr. opslorpt. en dat om te vernielen Hebr. doen ophouden, en voorts wegdoen, vernielen, wegschaffen, gelijk het Hebr. woord ook gebruikt wordt. de ellendigen des lands; Of, zachtmoedigen, nederigen.*
5. *Zeggende: Wanneer zal de nieuwe maan overgaan, Wanneer men moest vieren en den godsdienst waarnemen. Zie Num. 10:10, en Num. 28:11, enz. Dit was dezen wolven verdrietelijk, dat zij zolang moesten stilstaan. Anders: deze maand, dat er een ander mag komen, waarin alles duurder is; maar het volgende van den sabbat past beter op de nieuwe maand, of maan. dat wij leeftocht mogen verkopen? en de sabbat, dat wij koren mogen openen? Dat is, de korenhuizen openen, om koren te koop te houden. verkleinende de efa, Zie Lev. 5:11; Ezech. 45:10,11, gebruikende kleine en valse maat in het uitleveren en verkopen, en nemende integendeel hogen prijs en zwaar geld, gebruikende een zwaar gewicht in het ontvangen van geld, tegen de wet; Deut. 25:13. en den sikkel vergrotende, Zie Gen. 23:15, en Gen. 24:22 met de aantekening. Idem Ezech. 45:12. De sikkel wordt hier genomen voor het gewicht van den sikkel. en verkeerdelijk handelende Dat is, dat wij, de weegschaal vervalsende, darmede bedriegen mogen. of aldus: verkerende den koop met bedriegelijke, of valse weegschalen des bedrogs. met bedriegelijke weegschalen;*
6. *Dat wij de armen voor geld mogen kopen, Niet alleen hen van goed beroven, maar ook hunne personen ons tot slaven mogen maken, tegen Gods wet, Lev. 25:39,40. Verg ook Amos 2:6. en den nooddruftige om een paar schoenen; dan zullen wij Of, ja dat wij mogen, enz. het kaf van het koren verkopen. Hebr. den afval; dat is, het kaf en andere vuiligheid; die van het koren afvalt. Anders: kaf voor koren.*
7. *De HEERE heeft gezworen bij Jakobs heerlijkheid: Of, voortreffelijkheid, hoogheid, uitnemendheid; dat is, bij zichzelf, die Israëls eer en roem was, en behoorde te zijn. Zie Ps. 106:20, met de aantekening. Verg. Amos 4:2, en Amos 6:8, met de aantekening. Zo Ik Een afgebroken rede in het eedzweren gebruikelijk. Zie Ezech. 34:8, enz. al hun werken Of, enige van deze hunne werken, enz. in eeuwigheid zal vergeten!*
8. *Zou het land Alsof God zeide: En zouden zulke zonden niet genoeg zijn om het ganse land met plagen te vernielen en te doen overzwemmen, gelijk de rivier de Nijl Egypteland jaarlijks overloopt? Immers ja. Verg. Amos 9:5. Versta door het land de inwoners, gelijk volgt. hierover niet beroerd worden, en al wie daarin woont treuren? Ja, het zal geheel oprijzen Land. Anders: en zou het niet geheel, enz., en alzo het volgende vragendewijze. als een rivier, Die opzwelt en overloopt. Of, als de rivier, namelijk de Nijl, gelijk in het volgende. en het zal heen en weder gedreven en verdronken worden, Gelijk de baren van een holle zee. Anders: weggeraapt worden. als door de rivier van Egypte. Zie Ezech. 29:3.*
9. *En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere HEERE, dat Ik de zon op den middag zal doen Als zij zullen menen in hun bloei te zijn, zal Ik hen, met den uiterste ellenden overvallen, betekent door de duisternis, enz. Zie Gen. 15:12, en verg. Jes. 59:9,10; Jer. 15:9; Joel 2:2,30,31, met de aantekening. ondergaan, Hebr. ingaan; te weten, in hare slaapkamer, dat is, ondergaan. Zie Ps. 19:6. en het land bij lichten dage verduisteren. Hebr. dag des lichts.*
10. *En Ik zal uw feesten in rouw, en al uw liederen in weeklage veranderen, en op alle lenden een zak, Zie Gen. 37:34, en verg. Jes. 15:3; Jer. 48:37; Ezech. 7:18, enz. en op alle hoofd kaalheid brengen; Zie Jer. 16:6. en Ik zal het land*

Dat is, Ik zal maken, dat de inwoners van het land over mijne plagen zo bitterlijk zullen treuren, gelijk ouders over den dood van een lieven enigen zoon plegen te doen. Zie Jer. 6:26; Zach. 12:10. **stellen in rouw, als er is over een enigen zoon, en deszelfs einde** Te weten, van het land, zal Ik stellen, maken, enz. Of aldus: Deszelfs einde Hebr. achterste, uiterste, laatste. Zie Ps. 37:37, zal zijn als een bittere dag. als een bitteren dag.

11. **Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere HEERE, dat Ik een honger in het land zal zenden; Of, op de aarde. niet een honger naar brood, noch dorst naar water, maar om te horen de woorden des HEEREN.** Om door dezelve enigen troost en verlichting te verkrijgen, en uit den mond van een profeet te vernemen wanneer er eens een einde zal zijn van al deze ellenden. Verg. Ps. 74:9, met de aantekening.

12. **En zij zullen zwerven van zee tot zee, en van het noorden tot het oosten; Hebr. opgang, te weten, der zon; dit is, oosten. zij zullen omlopen om het woord des HEEREN te zoeken, maar zullen het niet vinden.**

13. **Te dien dage zullen de schone jonkvrouwen en de jongelingen van dorst versmachten; Of, bezwijken, bezwijmen.** Verg. Hos. 2:2.

14. **Die daar zweren bij de schuld van Samaria, Dat is, bij de afgoden, door welke de Israëlieten zich schuldig maken voor God, te Samaria, Dan, enz., waar deze afgoden waren opgericht. Verg. Deut. 9:21; Jes. 27:9; Hos. 10:8, met de aantekening. en zeggen: Zo waarachtig als uw God van Dan leeft, Of, o Dan. en de weg van Berseba leeft!** Dat is, de god, die te Beër-seba, als god, geërd en gediend wordt, naar den godsdienst, die aldaar gebruikelijk is; zie Amos 5:5, met de aantekening; **weg voor godsdienst, religie, wijze van God te dienen, hier in het kwade, elders in het goede.** Zie Jer.

32:29. **en zij zullen vallen, en niet weder opstaan.** Gelijk in Amos 5:2.

Amos 9

1. **Ik zag den Heere** Te weten, in een gezicht, waarin God den profeet vertoonde dat Hij zijn tempel, tempeldienst, priesters en hoofden van het volk niet wilde verschonen, maar met zijne straffen van boven tot beneden, van de hoge en voorste tot de lage en achterste Sommigen verstaan hier de rest van het gemene volk; anderen het overblijfsel, de nakomelingen. Zie Ps. 37:37. toe doorgaan. **staan** Hebr. gesteld, staande. **op het altaar, Te weten, het brandofferaltaar naar het algemeen gevoelen, dat voor het heilige stond, waardoor God te kennen gaf dat Hij verhuizen wilde.** Verg. Ezech. 10:4. Hoewel sommigen menen dat dit gezicht te verstaan is van de afgodische tempels en altaren van Israël, als te Bethel, enz. Indien de profeet heeft moeten vluchten in het land van Juda **gelijk in Amos 7:12, kan het wel zijn dat hem dit gezicht aldaar is geopenbaard, tegen Salamo's tempel; doch anderen mene dat de profeet niet is gevlucht, zie Amos 7:15. en Hij zeide: De Heere, tot een engel, die zijn oordeel zou uitvoeren, of tot den profeet zelf.** Verg. Ezech. 9:1, enz., en Ezech. 43:3. **Sla dien knoop, Of, appel, granaatappel, die boven op de spits van den tempel, of den bovendorpel der poort mag hebben gestaan, gelijk in zulke prachtige gebouwen wel gebruikelijk is. dat de posten beven, Of, dorpels, om te tonen dat God alles van boven tot onder toe wilde vernielen. en doorkloof ze allen Anders: verwond die, die hun allen ten hoofd zijn; dat is, de oversten en voornaamsten. in het hoofd; en Ik zal hun achterste** Sommigen verstaan hier de rest van het gemene volk; anderen het overblijfsel, de nakomelingen. Zie Ps. 37:37. **met het zwaard doden; Der Babyoniërs en Assyriërs. en vliedende zal onder hen niet ontvlieden, Of, bij, van hen. noch de ontkomende onder hen behouden worden.**

2. *Al groeven zij tot in de hel, Zie Job 26:6; Ps. 139:8, met de aantekening. Met deze drie volgende verzen wil de Heere zeggen dat zij in gene plaatsen zijn straffende hand zullen kunnen ontgaan, alzo Hij overal met zijn wezen, almacht en regering tegenwoordig is. zo zal Mijn hand ze van daar halen, en al klommen zij in den hemel, zo zal Ik ze van daar doen nederdalen.*

3. *En al verstaken zij zich op de hoogte van Karmel, Zie 2 Kon. 19:23. Hebr. hoofd van Karmel. zo zal Ik ze naspeuren en van daar halen; Hebr. nemen. Zie Jer. 37:17. en al verborgen zij zich van voor Mijn ogen Menende dat Ik hen daar niet zou kunnen zien en vinden. in den grond van de zee, zo zal Ik van daar een slang gebieden, Dat is, door mijne regering beschikken, dat zij als op een bijzonder bevel zulks doe; zie Lev. 25:21, en verg. 2 Kon. 18:25, met de aantekening, alzo in het volgende van het zwaard, Amos 9:4, en het roepen der wateren, Amos 9:6. die zal ze bijten.*

4. *En al gingen zij in gevangenis Menende alsdan vrij en het zwaard ontkomen te zijn. voor het aangezicht hunner vijanden, zo zal Ik vandaar het zwaard gebieden, dat het hen dode; en Ik zal Mijn oog Zie Jer. 24:6, en verg. Lev. 17:10, en Jer. 44:11, met de aantekening. tegen hen zetten ten kwade, en niet ten goede.*

5. *Want de Heere HEERE der heirscharen De profeet bevestigt deze profetie met beschrijving van de macht en majesteit van den auteur, opdat zij zich niet mochten inbeelden dat de voorgemelde uitvoering hem onmogelijk was. Verg. Amos 4:13, en Amos 5:8,9. is het, Of, die zal het land aanroeren, enz. te weten Kanaän, of Juda en Israël. Die het land aanroert, Anders: eenland; dat is, als Hij enig land met zijn straffende hand of vinger maar aanroert, enz. Verg> Ps. 39:12, met de aantekening. dat het versmelte, en allen, die daarin wonen, treuren; en dat het geheel*

oprijze Te weten, land. Zie Amos 8:8. als een rivier, en verdronken worde als door de rivier van Egypte.

6. *Die Zijn opperzalen in den hemel bouwt, Verg. Ps. 104:3,13, met de aantekening. Hebr. trappen, of opklimmingen, opgangen, daar en bij welke men opklimt tot opperzalen of opperkamers. en Zijn benden Of, heir, heirtocht, troep, dicht samengevoegde hoop, gelijk 2 Sam. 2:25, ofbundel, waardoor men bekwamelijk kan verstaan alle schepselen Gods, die Hij als in een bundel of op een troep samengebonden gereed huodt, om overal en voornamelijk op aarde zijnen wil te verrichten. Verg. Gen. 2:1; 1 Kon. 18:15, met de aantekening. heeft Hij op aarde gefondeerd; Anders: boven, verstaande door het bundeltje de elementen, waarvan de aarde als een grondvest is. Die de wateren der zee roept, Zie Amos 5:8. en giet ze uit op den aardbodem; Hebr. aangezicht der aarde. HEERE is Zijn Naam.*

7. *Zijt gijlieden Mij niet als de kinderen der Moren, Hebr. Cuschiim. God wil zeggen dat Hij Israël wel boven andere volken uir genade verheven had, Amos 3:2, maar dat zij van zichzelf en ten aanzien hunner goddeloosheid en ondankbaarheid nu niet beter en waardiger voor hem waren dan de verachte en vervloekte nakomelingen van Cusch, den zoon van Cham; Gen. 10:6. O kinderen Israels? spreekt de HEERE. Heb Ik Israel niet opgevoerd uit Egypteland, en de Filistijnen uit Kafthor, Zie Gen. 10:14, alwaar de Filistijnen en Kaftorim gesteld worden onder de nakomelingen van Mizraim, den zoon van Cham, Gen. 10:6, en verg. wijders Deut. 2:23, en Jer. 47:4, met de aantekening. en de Syriërs Hebr. Aram; dat is, Syrië, en voorts de Syriërs. Zie Gen. 10:22. uit Kir? Zie 2 Kon. 16:9, en Amos 1:5, alwaar gezegd wordt dat de Syriërs naar Kir gevankelijk zouden worden weggevoerd. Hier schijnt gesproken te worden van hunne verlossing uit Kir, waarvan elders niet vermeld wordt, gelijk bij de profeten verscheidene geschiedenissen worden*

gevonden, die elders nergens zijn verhaald en in dien tijd bekend waren.

8. **Ziet, de ogen des Heeren HEEREN** Dat is, mijne ogen; zie Amos 9:4. **zijn tegen dit zondig koninkrijk**, Dat ten enenmale tot zonde is overgegeven. Zie Ps. 1:1. Dit schijnt te zien op Israël, of de tien stammen en Juda tezamen, welker beider koninkrijk verstoord is. Sommigen nemen het aldus: **Tgene een zondig koninkrijk**, enz., maar met Jakob zal Ik nog genadelijker handelen, dan Ik wel met anderen zal doen. Zie Jer. 30:11. **dat Ik het van den aardbodem verdelge**; Hebr. **aangezicht der aarde. behalve dat Ik het huis Jakobs niet ganselijk zal verdelgen**, Hebr. **verdelgende zal verdelgen**; maar een overblijfsel der genade behouden, en dat zonderling zegenen, gelijk in Amos 9:11, enz. **spreekt de HEERE.**
9. **Want ziet, Ik geef bevel**, Zie Amos 6:11. **en Ik zal het huis Israels onder al de heidenen schudden, gelijk als zaad geschud wordt in een zeef; Of, wan. en niet een Of, maar, doch. steentje zal er ter aarde vallen.** Dat is, niets dat enige zwaarte heeft, maar alleen het lichte kaf. De gelijkenis wordt genomen van de steentjes, die altemet onder het koren gevonden worden. Anders: **graantje**; alsof de Heere zeide: Ik zal hen altemaal schudden, daar zal niemand ontgaan, maar Ik zal het door mijne voorzienigheid alzo regeren, dat er niet een van mijne uitverkorenen **vergeleken bij tarwe** zal verloren gaan.
10. **Alle zondaars Mijns volks** Zie Amos 9:8, en Ps. 1:1. **zullen door het zwaard sterven; die daar zeggen: Het kwaad Der straf. zal tot ons niet genaken, Of, omtrent ons. noch ons voorkomen. Of, verrassen, bejegenen.** Verg. Amos 5:18, en Amos 6:3, met de aantekening.
11. **Te dien dage** Na de voorzeide verstrooiing, enz. zal Ik Davids koninkrijk weder oprichten, veranderende dat in een geestelijk koninkrijk onder den **Messias**. Zie Hand. 15:16,17; waaruit klaarlijk blijkt dat deze en dergelijke profetieën geestelijk te verstaan zijn. **zal Ik de vervallen hut van**

David weder oprichten, en Ik zal haar reten vertuinen, en wat aan haar is afgebroken, Hebr. **hare afbrekingen, verstroringen; dat is, puin, gebroken steen, kalkscherven, gruis, enz. weder oprichten, en zal ze bouwen, als in de dagen van ouds;**

12. **Opdat zij erfelijk bezitten** Het geestelijk Israël, mijne kerk, waarvan Christus het hoofd is. **het overblijfsel van Edom**, Dat is, alle uitverkorenen uit de heidenen, zelfs uit de allervijandelijkste, afgebeeld door Edom, die door de predikatie van het Evangelie en werking van den Heiligen Geest zullen gebracht worden onder de gehoorzaamheid van Christus en tot de gemeenschap zijner kerk. Zie Jes. 19:25. **en al de heidenen, die naar Mijn Naam genoemd worden**, Hebr. **over welchen mijn naam is, of wordt uitgeroepen, of genoemd.** Zie deze manier van spreken, Jes. 4:1, en Jer. 7:10, met de aantekening. De zin is: Welke heidenen Ik tot mijn volk en kinderen zal aannemen, en tot mijn gemeenschap beroepen, waarvan zij blijde belijdenis zullen doen; verg. Jes. 44:5; Hos. 1:10, en Hos. 2:22; Hand. 2:39; Rom. 9:25, enz. **spreekt de HEERE, Die dit doet.**
13. **Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat de ploeger den maaier, en de druiventreder den zaadzaaier genaken zal;** Hebr. **trekt, of dien die het zaad trekt, of voortstrekt; dat is, al trekkende in de aarde werpt, of uit den zak trekt, haalt om te zaaien;** zie Ps. 126:6. De zin is: Daar zal overvloed van alles zijn. Zie Lev. 26:5, waardoor de rijkdom en overvloed der geestelijke genade en zegeningen onder het rijk van Christus wordt afgebeeld. Verg. Hos. 2:14,20,21, met de aantekening. **en de bergen zullen van zoeten wijn druipen, Zie Joel 3:18. en al de heuvelen zullen smelten.** Dat is, zullen schijnen te smelten, door het overvloedig uitgeven van wijn, melk, olie, enz., alsof zij daarvan vloeiden.
14. **En Ik zal de gevangenis van Mijn volk Israel wenden, en zij zullen de**

verwoeste steden herbouwen en bewonen, Verg. Jes. 65:21,22, enz. en wijngaarden planten, en derzelve wijn drinken; en zij zullen hoven maken, en derzelve vrucht eten.

15. En Ik zal ze in hun land planten; In mijne kerk, strijdende en triomferende, het hemels Kanaän. en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit hun land, dat Ik hunlieden gegeven heb, zegt de HEERE, uw God.